

[Steen Folke]

indgået helt uden om folketinget. Jeg agter i den kommende tid at bore lidt i den procedure, der blev anvendt, og jeg skal ikke lægge skjul på, at der efter mit skøn var tale om en omgåelse af grundlovens § 19, hvorefter, som det hedder, »forpligtelser af større betydning ikke kan indgås uden om folketinget«. Det agter jeg som sagt at vende tilbage til i nær fremtid.

Den dansk-amerikanske flyaftale og nu den mere omfattende NATO-forstærkningsplan, som den indgår i, indebærer en undergravning af væsentlige elementer af den hidtidige danske officielle militære sikkerhedspolitik. Jeg tænker først og fremmest på princippet om ingen udenlandske tropper på dansk jord i fredstid og princippet om ingen atomvåben på dansk jord i fredstid.

NATOs nye Rapid Reinforcement Program er led i en omlægning af NATOs strategi, som USA i disse år er ved at presse igennem. Det danske militær indgår som en lille brik i USAs globale spil. Det er kommet meget åbenhjertigt frem i den såkaldte Sackheimrapport, hvor Danmark og Norge nævnes blandt fire mulige indsatsområder for de amerikanske læderhalse. I den forbindelse understreges det, at Danmark er strategisk placeret til at støtte NATO-angreb på russiske skibsværfter i Østersøen. Det kan jo ikke siges meget tydeligere. Og Sackheimrapporten er vel at mærke en officiel amerikansk kongresrapport.

VS er imod indsættelse af udenlandske tropper i Danmark. Vi er imod enhver udbygning af NATO-depoterne. Vi mener tværtimod, at de eksisterende depoter skal nedlægges. Vi tager afstand fra den undergravning af den erklærede troppestationerings- og atomvåbenpolitik, som de nye planer indebærer.

VS mener, det ville være et skridt i den rigtige retning, hvis regeringen i stedet ville arbejde for at gøre Norden til en internationalt garanteret atomvåbenfri zone. Det ville indebære en helt anderledes reel form for sikkerhed, men det vender vi tilbage til, når VS' beslutningsforslag nr. B 53 kommer på dagsordenen, forhåbentlig i den nærmeste fremtid.

Knud Damgaard (S):

Det var jo mange og barske ord så tæt på påske; barske ord kan være velberettigede, forudsat at der er en realistisk baggrund for dem. Det synes ikke helt at være tilfældet i den foreliggende situation. Hvis man har fulgt, hvad der er sagt og skrevet i de sidste seks-syv måneder vedrørende forstærkningsproblematikken, så har både det sagte og det skrevne i overskrifter varieret fra advarende ord om det farlige i en sådan politik til ironiske meddelelser om, at der nok ikke var forstærkninger at hente til Danmark fra nogen side i NATO.

Da NATO-politikken jo netop er det lille lands mulighed for at opnå to ting: for det første – og det er det vigtigste – gennem medvirken til fastholdelse af en rimelig militær balance at forhindre krig, og for det andet at være sikker på hjælp udefra, hvis vi løber ind i en alvorlig kritisk situation, der er krigslignende, så var problemet set fra begge de nævnte overskriftsynspunkter vigtigt, og derfor har vi med stor interesse afventet det udspil fra SACEUR, som har været bebudet i lang tid. Nu har vi fået det. Det er ikke som af mange antaget en aftale, der nu er indgået. Regeringen har modtaget og har accepteret de fremlagte tilbud, hvorefter tilbudets enkeltheder skal forhandles med det eller de lande, der i givet fald skal stille styrker til rådighed.

Det er nok også nødvendigt af hensyn til den debat, der foregår, at slå fast, at der ikke er nogen ændring i tilbuddene i forhold til de halve eller hele løfter, der i forvejen har været nævnt i denne sal. Vi har nu fået præciseret, hvad vi kan få. Forskellen er altså, at vi nu har fået fast tildelt nogle styrker af de styrker, som ministeren nu klart har redegjort for. Med normalt selv bærende amerikanske styrker og en britisk brigade, der ikke er udstyret med tungt materiel, foreligger der ikke i tilbuddet noget om depotoplægning, som medfører ændringer i den nuværende karakter for depotoplægninger, hvilket jeg gerne vil understrege er i overensstemmelse med socialdemokratiets principielle holdning.

Dog er der ikke tvivl om, at der kan opstå spørgsmål om oplægning af forsyninger som ammunition, reservedele og brændstof, som det har været understreget ved mange lejligheder. Disse behov påregnes at kunne dækkes i eksisterende depotområder. Depotforhold er desuden et anliggende, der som